Verantwoord kiezen voor de toekomst.

Algemene beschouwing begroting VVD Asten

Voorzitter,

Allereerst willen wij onze waardering uitspreken richting de ambtelijke organisatie en het college voor de zorgvuldige voorbereiding van de begroting 2027 en de onderliggende stukken. Het is veel werk geweest om de financiële ontwikkelingen inzichtelijk te maken. Juist die transparantie helpt de raad om de juiste afwegingen te maken en verdient onze waardering.

Nog geen jaar geleden hebben wij met elkaar het traject **Asten in Balans** doorlopen. Daarbij hebben we gezamenlijk moeilijke keuzes gemaakt om onze gemeentelijke financiën weer op koers te brengen. Dat was geen eenvoudige opgave, maar wel een noodzakelijke.

Tegelijkertijd hebben we ook geleerd hoe snel de wereld kan veranderen. Geopolitieke ontwikkelingen, economische onzekerheid, stijgende kosten en nieuwe uitdagingen binnen het sociaal domein zorgen ervoor dat de financiële werkelijkheid van vandaag alweer anders is dan die van een jaar geleden.

Dat onderstreept voor de VVD één belangrijke conclusie:

Een financieel gezonde gemeente bereik je niet één keer. Dat vraagt om voortdurende aandacht, scherpe keuzes en bestuurlijke discipline.

De voorliggende begroting laat zien dat de structurele financiële opgave nog steeds aanzienlijk is. Dat vraagt niet om paniek, maar wel om realisme. Als gemeente kunnen we niet alles tegelijk. Juist daarom moeten we blijven prioriteren.

De VVD is er voorstander van om samen verantwoordelijkheid te nemen. Dat betekent voor ons dat we als coalitie verantwoordelijkheid dragen voor een financieel gezonde gemeente, maar ook dat we elkaar scherp mogen houden op de keuzes die daarvoor nodig zijn. Verantwoordelijkheid nemen betekent immers niet dat je moeilijke besluiten uitstelt, maar dat je bereid bent ze gezamenlijk te nemen.

Voorzitter,

Voor de VVD staat één uitgangspunt centraal: **iedere euro gemeenschapsgeld kan maar één keer worden uitgegeven.**

Nieuwe ambities zijn belangrijk, maar kunnen alleen worden gerealiseerd wanneer daar een verantwoorde financiële dekking tegenover staat. Alleen op die manier houden we onze gemeente ook op de langere termijn financieel gezond.

Wij kunnen ons daarom goed vinden in het aangekondigde **Zero Based Begroten-traject**. Niet omdat het een interessant managementinstrument is, maar omdat het ons dwingt iedere uitgave opnieuw te beoordelen op nut, noodzaak en effectiviteit. Dat is precies wat inwoners van ons mogen verwachten.

Wel verwachten wij dat dit traject niet eindigt met een rapport, maar resulteert in concrete voorstellen waarmee de raad daadwerkelijk richting kan geven aan de begroting.

Voorzitter,

Daarnaast vinden wij dat ook de grote investeringen kritisch tegen het licht moeten worden gehouden. Niet omdat wij tegen investeren zijn. Integendeel. Goede voorzieningen blijven belangrijk voor Asten. Maar investeren vraagt óók om het maken van keuzes en het bepalen van de juiste volgorde.

Daarom vragen wij het college om de planning en fasering van grote investeringen blijvend kritisch te beoordelen. Daarbij denken wij nadrukkelijk aan het zwembad. De VVD vraagt het college te onderzoeken of een andere, eventueel commerciële, exploitatievorm mogelijk is, waardoor de structurele lasten voor de gemeente kunnen worden beperkt zonder dat de kwaliteit van de voorziening onnodig onder druk komt te staan.

Voorzitter,

Ook willen wij aandacht vragen voor de draaiknoppen uit **Asten in Balans**. Vorig jaar hebben wij als raad gezamenlijk besloten om enkele draaiknoppen niet of slechts gedeeltelijk toe te passen. Dat was op dat moment een verdedigbare keuze. Maar de omstandigheden zijn veranderd. Daarom vinden wij het verstandig om deze draaiknoppen opnieuw integraal te beoordelen. Goed bestuur betekent immers ook dat je eerder gemaakte keuzes opnieuw durft te wegen wanneer de financiële werkelijkheid daarom vraagt.

Een ander punt dat onze aandacht blijft vragen is de exploitatie van **'t Kwartier**. Dit blijft een aanzienlijke structurele kostenpost voor onze gemeente. Inmiddels hebben we een duidelijke toelichting vanuit het bestuur gehad. Daaruit blijkt dat het bestuur goed aan de voor hun mogelijke knoppen heeft gedraaid maar dat het onder de streep toch meer geld zal blijven kosten. De huur is in verhouding voor het bestuur te hoog. Daar zal ook een besluit genomen moeten worden.

Voorzitter,

Wij blijven daarnaast aandacht vragen voor de kostenontwikkeling van verbonden partijen en regionale samenwerkingen. Samenwerken levert veel op, maar mag nooit een automatisme zijn. Iedere samenwerking moet aantoonbaar bijdragen aan een betere dienstverlening of een efficiëntere inzet van publieke middelen.

En uiteraard blijft de VVD terughoudend als het gaat om verdere belastingverhogingen. Natuurlijk begrijpen wij dat alle mogelijkheden onderdeel zijn van de financiële afwegingen. Maar voor ons geldt een duidelijke volgorde.

Eerst kritisch kijken naar de eigen organisatie. Eerst kijken naar doelmatigheid. Eerst prioriteiten stellen. Pas daarna spreken over hogere lasten voor inwoners en ondernemers.

Dat vinden wij de meest eerlijke en meest verantwoorde volgorde.

Voorzitter,

Voor de VVD is een gezonde financiële huishouding geen doel op zichzelf. Het is de basis om ook in de toekomst te kunnen investeren in goede voorzieningen, een veilige leefomgeving, voldoende woningen, een sterk ondernemersklimaat en een gemeente waarop onze inwoners kunnen vertrouwen.

Die verantwoordelijkheid nemen wij graag, samen met onze coalitiepartners en met deze raad.

Dank u wel.